

ЕВГЕНИЙ БАРАТИНСКИ ПРЪСТЕНЪТ

Превод от руски: Филип Гинев, 1987

chitanka.info

В едно селце с десетина къщи (няма значение в коя губерния и в коя околия) живееше някога бедният дворянин Дубровин. Бедността си надвиваше с умереност и с грижи за стопанството. Свързваше криволяво двата края, обичаше жена си и децата си, които всяка година се увеличаваха, с една дума — беше щастлив. Но съдбата завидя на щастието му. Заредиха се неплодородни години. Без почти никакъв доход, верен при това на дълга си да помага на селяните си, той изпадна в тежко положение. Част от имението му беше заложено при един помешчик скъперник, друга искаше да му отнеме един несговорчив съсед, известен с това, че все се съдеше с някого. На скъперника не можеше да плати дълга си, пред онзи, който го съдеше, не можеше да защити правата си — те бяха безспорни, но той нямаше достатъчно писмени доказателства. Заемодавецът протестира полицата му, ищецът неуморно продължаваше делото си срещу него и клетият Дубровин беше в безизходица.

Най-неотложно бе да плати дълга си. Но откъде да намери пари? Без особена надежда Дубровин все пак реши да направи и последния опит за спасение. Зачука по вратите на съседите си, молеше, увещаваеше, но навред получаваше учтив, понякога и груб отказ. Върна се вкъщи отчаян.

Давещият се хваща за сламка. Отчаяният Дубровин си спомни, че не е посетил едного от съседите си — един доста богат помешчик, с когото наистина не се познаваше. Не го бе посещавал и не само обстоятелството, че не се познаваха, беше причина за това. Опалски (помешчикът, за когото става дума) беше много странен човек. Притежаваше около хиляда и петстотин крепостни селяни, огромен дом, великолепна градина, но не използваше нищо от насладите на живота, с които разполагаше. Бе пристигнал в своето имение преди петнадесет години, но не бе надникнал в богатия си дом, не се бе разходил из прекрасната си градина; за нищо не бе попитал управителя си. Заживял бе в една хижа, построена за горския пазач, далеч от всякакви жилище, сред голямата девствена гора. Управителят му без негово разпореждане и почти против волята му бе пристроил към нея две стаи, които със съществуващата дотогава трета бяха му станали жилище. Между съседите му се носеха най-различни приказки и слухове. Мнозина обясняваха уединения му живот със скъперничество. И наистина Опалски не харчеше дори една тридесета

част от годишния си доход, хранеше се с проста храна и пиеше само вода. Но и от стопанството никак не се интересувахе, никога не се явяваше, когато се решаваха селските работи, нито веднъж не провери дейността на своя управител — за щастие, безукорно честен човек. Други доста съобразително заключаваха, че при особения си начин на живот той сигурно има и особен начин на мислене, и подозираха, че е свобodomислещ философ и дързък естествоизпитател, още повече че според слуховете, макар да не се занимаваше с лечение, той все варял някакви незнайни билки и корени, у дома си имал два скелета и страшен жълт череп стоял върху масата му. На това предположение противоречеше неговата набожност: Опалски не пропускаше църковна служба и се молеше с особено благоговение. Но някои съседы, между които и Дубровин, си мислеха, че причина за странния живот на Опалски е някаква скръбна загуба, а може би и угризения на съвестта.

Тъй или иначе, Дубровин се реши да го посети. „Тръгвам, Саша! — рече с въздишка на жена си. — Да си опитам още веднъж късмета.“ Прегърна я и се качи във впрегнатата тройка.

Имението на Опалски бе на петнадесетина версти от селцето на Дубровин. След около час и половина той вече пътуваше през гората, в която живееше Опалски. Пътят бе тесен, неравен, с много пънове. На места тройката не можеше да мине и Дубровин се принуждаваше да разпряга конете. Изобщо можеше да се пътува само много бавно. Най-подир съгледа отшелническата обител на Опалски.

Дубровин влезе в хижата. В първата стая нямаше никого. Огледа я и се убеди, че слуховете за странния живот на помещика са отчасти верни. В един ъгъл стояха известните скелети, по стените бяха накичени връзки сушени билки и корени, на прозорците имаше бутилки и буркани с разни настойки. Нямаше слуга да доложи на стопанина за идването на Дубровин и той се реши да влезе в другата стая. Отвори вратата и видя възрастен човек с вехт халат, седнал с гръб към него, задълбочен в някакви изчисления.

Дубровин се досети, че това е самият стопанин. Застана мълчаливо до вратата в очакване Опалски да свърши или да прекъсне работата си. Но времето минаваше, Опалски не вдигаше глава. Дубровин нарочно се окашля, но домакинят не обърна внимание на кашлицата му. Поразтърпка се — Опалски не го чу. Бедността е стеснителна. Дубровин се чувствуваше в много трудно положение.

Чудеше се какво да прави, нищо не смееше да предприеме, въртеше в ръцете си пръстена. Най-после го изтърва, искаше да го подхване при падането му, но само го перна и пръстенът прелетя над главата на Опалски и падна на масата под носа му.

Опалски се стресна и скочи от креслото. Поглеждаше безмълвно ту пръстена, ту Дубровин, после грабна пръстена от масата и трескаво го притисна до гърдите си, втренчил в Дубровин поглед, който изразяваше ту тържествуваща радост, ту страх. Дубровин го гледаше със смайване и любопитство. Опалски беше висок на ръст. Косата на главата му беше рядка, оплешивялото му теме лъщеше. Здрава руменина покриваше бузите му.

Изглеждаше едновременно и младолик, и състарен. Минаха още няколко мига. Опалски наведе глава, сякаш потъна в размисъл. Най-после събра молитвено ръце, вдигна очи към небето, лицето му изрази дълбоко смирение, безкрайна покорност. „Господи, да бъде волята ти! — промълви той. — Този пръстен е ваш — продължи Опалски, обръщайки се към Дубровин — и аз ви го връщам... Бих могъл да не ви го върна... какво ще разпоредите?“

Дубровин не знаеше какво да мисли, но след като се съвзе, обясни му в каква беда се намира и добави, че той му е единствената надежда.

— Нуждаете се от десет хиляди — рече Опалски, — още утре ще ги имате. Какво още ще заповядате?

— Моля ви се — извика във възторг Дубровин, — какво друго мога да искам? Вие ми връщате живота с неочакваното си благодеяние. Колко малко са хората като вас! Жена ми, децата ми пак ще имат хляб. Аз и тя ще ви бъдем благодарни до гроб!...

— С нищо не сте ми задължени — прекъсна го Опалски. — Аз не мога да ви откажа нищо. Този пръстен... (лицето му пак се помрачи), този пръстен ви дава пълна власт над мен... Отдавна не съм го виждал... Той беше мой... но защо да говорим за това? Ако не съм ви нужен повече, позволете ми да си довърша работата: утре ще бъда на услугите ви.

На път към къщи Дубровин беше в неописуемо вълнение. Неочакваният успех, който го спасяваше от неизбежна гибел, разбира се, го радваше, но някои думи на Опалски го бяха смутили душевно. „Какъв е този пръстен? — мислеше си той. — Някога бил принадлежал

на Опалски. На мен ми го подари жена ми. В какви отношения е била тя с моя благодетел? Тя го познава! Защо тогава винаги е крила от мен това си познанство! Кога се е запознала с него?“ Колкото повече мислеше, толкова по-голямо безпокойство го обхващаше. Всичко му се виждаше странно и загадъчно.

— Пак ли ти отказаха? — посрещна го клетата Александра Павловна, когато видя мъжа си да влиза със загрижено и мрачно лице. — Боже! Какво ще стане с нас!

Но тъй като не искаше да увеличава тревогата на мъжа си, добави с по-спокоен глас:

— Не се коси! Бог е милостив, може да получим помощ откъдето не очакваме.

— Ние сме по-щастливи, отколкото мислиш — каза Дубровин. — Опалски ни дава десет хиляди... Всичко се оправя, слава богу.

— Слава богу! Но тогава защо си толкова печален?

— Така, нищо... Ти познаваш ли този Опалски?

— Колкото ти... само съм чувала за него... но за бога...

— Така, значи... само си чувала. Кажи откъде имаш този пръстен?

— Що за въпроси? Подари ми го моята приятелка Ана Петровна Кузмина, която ти познаваш. Какво чудно има в това?

Лицето на Александра Павловна беше толкова спокойно, гласът така непринуден, че всичките подозрения на Дубровин изчезнаха. Той разказа на жена си подробно за срещата си с Опалски, призна си неволната тревога, която бе изпълнила душата му и Александра Павловна, след като му се посърди малко, му прости. В същото време тя изгаряше от любопитство. „Непременно ще пиша на Ана Петровна — рече си. — Каква е потайна! Никога не ми е говорила за Опалски. Сега не може да не си признае, след като разбере, че сме научили половината ѝ тайна.“

Рано сутринта на другия ден лично Опалски се яви пред Дубровин, връчи му обещаните десет хиляди и на всички негови благодарности отговаряше с въпроса: „Какво още ще заповядате?“.

От този ден Опалски всяка сутрин пристигаше у Дубровин и първите му думи бяха: „Какво ще заповядате?“ Благодарният Дубровин не знаеше какво да му отговори, най-после свикна със странното му поведение и не му обръщаше внимание. Но имаше много

случаи да се увери, че това не бе празна фраза. Дубровин му разказа за воденото срещу него дело и още на другия ден вкъщи дойде адвокат, който подробно се осведоми за тъжбата му, като каза, че Опалски му е възложил да поеме грижата за делото. И наистина скоро делото беше решено в полза на Дубровин.

Веднъж Дубровин се разхождаше с жена си и Опалски из малкото си имение. Спряха се при една горичка над реката и видът на селата по бреговете ѝ, на зелените ливади, ширнали се оттатък нея в необятния простор, беше прекрасен.

— Тук всъщност би трябвало да си построя дом — каза Дубровин, — често мисля за това. Моята къщурка не я бива вече, покривът ѝ тече, трябва да строя нова, къде има по-хубаво място от тук?

На другата сутрин селяните на Опалски започнаха да докарват дървен материал на мястото, избрано от Дубровин, и скоро тук се издигна красива, светла сграда, в която той се премести със семейството си.

Няма да разказвам по какъв точно повод Опалски му помогна да насади овощна градина, да се снабди с едно друго: главното е, че всяко желание на Дубровин се изпълняваше незабавно.

Опалски стана свой човек у Дубровин и изглеждаше много умен и учен. Много обичаше домакина, но понякога изразяваше това си чувство по доста особен начин. Например, като стискаше ръката на облагодетелствувания от него Дубровин, му казваше с умиление, от което дори се просълзяваше: „Благодаря ви, вие сте толкова снизходителен към мен!“

Ана Петровна отговори на писмото на Александра Павловна. Тя не можеше да разбере за какво ѝ намеква, уверяваше, че и насън не е виждала никакъв Опалски, че пръстенът ѝ бил подарен от една позната, на нея пък ѝ го донесъл един прислужник, който го бил намерил на пътя. Така любопитството на Дубровини оставаше незадоволено.

Дубровин разпитваше за Опалски хора от неговото имение. Никой не знаеше къде и как е прекарал младостта си. Знаеха само, че се е родил в Петербург, че е бил на военна служба и че накрая, останал без баща и майка, пристигнал в имението си. Единственият крепостен

слуга, който държал при себе си, умрял внезапно по пътя, а наетият, с когото пристигнал и веднага го освободил, не знаел нищо за него.

Интересни бяха слуховете, които се носеха за Опалски сред народа. Покойният енорийски псалт разказал на жена си, че веднъж, когато се изповядвал в олтара, Опалски говорел толкова високо, че той дочувал всяка негова дума. Опалски се разкайвал за ужасни престъпления, за магьосничество, признавал, че е на 450 години, че дългият живот му е даден като наказание, а не знае кога ще настъпи за него мигът на успокоението. Много други неща се разказваха за него, едно от друго по-чудни и по-невероятни, но нямаше никакво обяснение за тайнствения пръстен.

Непрестанно посещаван от Опалски, Дубровин се смяташе задължен да го навестява по възможност също така често. Веднъж, след като не го завари вкъщи (Опалски беше излязъл, изглежда, да събира билки в околността), той взе да разгръща книжата върху масата. Един ръкопис привлече вниманието му. В него се разказваше:

„Антонио се роди в Испания. Родителите му бяха знатни и богати. Възпитан бе в гордост и разкош. Животът му можеше да бъде безкраен празник... Две страсти — любопитството и любовта — го погубиха.

Въпреки че бе възпитан в набожност и изпитваше ужас от инквизицията (това ставаше по времето на Филип II), той рано се отдаде на престъпни издирвания: тайно разговаряше с учени евреи, дълго и безуспешно се ровеше в кабалистични книги. Най-последно крайчето на завесата започна да се отваря пред него.

Тогава за пръв път видя доната Мария, прекрасната Мария, и попаднал под властта на чаровните и очи, забрави своите магии. Тя забеляза неговата любов и отначало изглеждаше благосклонна, но постепенно започна да става все по-хладна и по-хладна. Антонио бе отчаян и стигна до изстъпление, когато разбра, че друг, именно дон Педро де ла Савина, владее сърцето ѝ. Изпаднал в бяс, упрекваше Мария, че се е променила така по отношение на него. Тя му отвърщаше само с шеги. Той се отдръпна, но не се отказа от надеждата да я притежава.

Зае се пак със своите търсения, опитва всички съчетания на магически думи, всички вълшебни фигури, към казаното от учените добавяше своите догадки и упоритостта му най-последно се увенча със

злощастен успех. Една вечер, сам в стаята си, опитваше нова магическа формула. Чертането и бе към края си, прокара последна линия — напразно!... Фигурата не действуваше. Той кипеше от яд. С горчива вътрешна усмивка начерта отгоре и безсмислен своеволен знак. Оказа се, че тъкмо този знак липсвал на фигурата... Стаята се изпълни със странно жално пищене. Антонио вдигна поглед... Пред него стоеше лек прозрачен дух, втренчил тъмните си, пронизващи очи.

— Какво искаш? — произнесе духът с тих и тънък глас, от който обаче кръвта се смрази в жилите на Антонио и косите му се изправиха. Той се колебаеше какво да отговори, но образът на Мария се появи в съзнанието му с всичките си прелести, с приветливото си лице, с изпълнените си с любов очи... Събра всичката си смелост.

— Искам да бъда обичан от Мария — произнесе той с твърд глас.

— Може, но с условие.

Антонио се замисли.

— Съгласен съм! — рече най-после. — Но това не ми е достатъчно. Искам любовта на Мария, но още и власт, и знание: ще ми бъде ли открита тайната на природата?

— Ще бъде — отвърна духът. — Последвай своята сянка.

Духът изчезна. Антонио стана. Сянката му се чернееше при вратата. Вратата се отвори, сянката тръгна, Антонио — след нея.

Антонио вървеше като безумен, подчинявайки се на безмълвната си водачка. Тя го заведе в дълбока уединена долина и внезапно се сля с нейния мрак. Всичко наоколо бе тихо, нищо не помръдваше. Най-после земята под него потрепера... От нея заизлитаха ярки огньове. Скоро въздухът се изпълни с тях. Те се виеха около Антонио, но светлината им не разпръсваше мрака около него. Изведнъж се подредиха и го обкръжиха в безкрайни правилни редове. «Готов ли си?» — попита го глас изпод земята. «Готов съм!» — отвърна Антонио.

Пред него се появи огнена купел. След нея изскочи зловещ дявол в одеяния на жрец. Антонио видя от дясната си страна огромна вещица, а от лявата — също така грамаден демон.

Не може да се опише адският обред, който бе извършен над Антонио, тази безобразна подигравка с най-светия от обредите. Вещицата и демонът изпълняваха ролята на кръстница и кръстник. От името на новопокръстения те се отричаха от бога, от доброто и

спасението на душата. От време на време вместо молитвена песен се раздаваше адски кикот. Страшни бяха познатите слова на спасението, превърнати в гибелни заклинания. На Антонио му се виеше свят. Най-подир се чу предишното пищене, всичко изчезна. Антонио падна в несвят. Утрото му върна съзнанието и той погледна божия свят — с очите на демон: така му се разкри тайната на природата, ужасна, ненужна нему тайна. Чувствуваше, че всичко знае и над всичко има власт, и това чувство бе адско мъчение. Стараеше се да го заглуши чрез мисълта за Мария.

Видя Мария. Очите ѝ бяха изпълнени с любов към него. Дните минаваха и скорошният брак трябваше да ги съедини навеки.

Отдаден на нежността си към Мария, Антонио не изоставяше и кабалистичните си занимания. Мъчеше се да сътвори талисман, който да затвърди властта му над живота и природата. Искаше да сподели с Мария придобивките, за които плати с погубването на душата си — изля този пръстен, който се превърна в негово наказание, може би леко в сравнение с греховете му.

Антонио го подари на Мария. Той ѝ откри тайната на неговата сила.

— Отсега нататък ще бъда в пълна твоя власт — каза ѝ той. — Както всичко земно, и аз съм подвластен на този пръстен. Не използвай за зло доверието ми към теб. Обичай ме, о, обичай ме, моя Мария!

Уви! Още на другия ден той я видя да седи до неговия съперник. Магическият пръстен бе на ръката му.

— А, проклет магьоснико — викна му дон Педро, когато видя Антонио да влиза. — Искаше да ме разделиш с Мария, но попадна в собствения си капан. Вън оттук! Чакай ме в преддверието!

Антонио трябваше да се подчини. На какви унижения го подлагаше дон Педро! Изпълняваше по негова заповед най-тежки робски работи. Мария стана съпруга на неговия повелител. Антонио имаше само една печална утеха: да вижда Мария, която обичаше, въпреки ужасната ѝ измяна. Дон Педро забеляза това.

— Много се заглеждаш в жена ми — рече той. — Ти ми омръзна: върви си!

Преди да си отиде, Антонио се спря на прага, за да погледне за последен път Мария.

— Още ли си тук? — кресна му дон Педро. — Хайде върви, върви, не се спирай!

Фатални думи! Антонио си тръгна, но вече не можеше да се спре. За сто и петдесет години той двадесет пъти обиколи земята. Умората го смазваше, глад глождеше стомаха му. Антонио призоваваше смъртта, но тя бе глуха за молбите му. Не умираше и нозете му продължаваха да крачат.

— Спри! — чу най-подир нечий глас. Антонио спря, до него се приближи млад пътешественик.

— Накъде води този път? — попита го той, като сочеше надясно с ръка, на която Антонио забеляза своя пръстен.

— Натам и натам — отвърна Антонио.

— Благодаря — рече учтиво пътникът и си тръгна. Антонио стоеше и си почиваше от век и половина вървене, но скоро забеляза, че положението му не бе станало по-добро: не можеше да се помръдне от мястото, на което бе спрял. Тревата изсъхваше, листата на дърветата окапваха, водите замръзваха, зимни снегове отрупваха главата му, стягаха студове — Антонио стоеше неподвижно. Природата се събуждаше, снегът в краката му се стопяваше, ливадите се покриваха с цветя, жаркото слънце напичаше главата му... Той стоеше, измъчван от адска жажда, и смъртта не идваше да прекъсне мъките му. Така прекара петдесет години. Случаят го освобождаваше от едно наказание, за да го подложи на друго, още по-тежко. Най-последно...

Тук ръкописът се прекъсваше. Най-странното беше, че някои подробности от разказаното в него приличаха на слухове за Опалски, които се разпространяваха сред хората. Дубровин никак не вярваше в магьосничество. Луташе се в догадки. Най-последно си рече: „Колко съм глупав: това е превод на някоя от ония модни повести, в които щуротии се представят за гениално своенравие.“

Остана си с това предположение. Минаха няколко месеца. Веднъж Опалски, който идваше всеки ден, не дойде по обикновеното време. Дубровин изпрати да видят как е. Опалски беше много болен.

Дубровин се канеше да отиде на посещение при благодетеля си, но в този миг пред входа им спря карета.

— Мария Петровна, вие ли сте? — извика Александра Павловна, като прегръщаше влязлата доста възрастна жена. — По какъв случай?

— Пътувам за Москва, мила, и макар че трябваше да се отклоня седемдесет версти от пътя си, отбих се да се видим. Ето и дъщеря ми Дашенка — добави тя, като посочи хубавичкото момиче, влязло с нея. — Не можеш ли да я познаеш? Ти си я виждала почти като дете. Здравейте, Владимир Иванович, добър беше господ още веднъж да се видим!

Мария Петровна беше отдавнашна скъпа приятелка на Дубровини. Домакините и гостите седнаха. Започнаха да си спомнят някогашното време. Малко по малко стигнаха и до настоящето.

— Какъв чудесен дом имате — каза Мария Петровна, — живеете като царе.

— Бог бе милостив — отвърна Александра Павловна, — само дето не стигнахме до просяшка тояга. Да благодарим на този добър човек Опалски.

— И на моя пръстен — добави Владимир Иванович.

— Какъв Опалски? И какъв пръстен? — извика Мария Петровна. — Познавах един Опалски. Помня и пръстена... Мога ли да го видя? Дубровин й подаде пръстена.

— Същият — продължи Мария Петровна. — Този пръстен е мой, загубих го преди осем години... О, този пръстен ми напомня много младежки лудории! Но какви чудеса са ставали тук?

Дубровин я гледаше с учудване, но й разказа своята история, както я знаят от нас читателите. Мария Петровна си умря от смях.

Всичко се изясни. Мария Петровна беше донна Мария, а самият Опалски, превърнат от Антон в Антонио, страдалецът от тайнствения разказ. Случаят бил такъв: полкът, в който служел Опалски, квартирувал някъде наблизо. По онова време Мария Петровна била прекрасно младо момиче. Опалски, който още тогава бил малко побъркан, я видял за пръв път на Коледа, облечена като испанка, влюбил се в нея и дори започнал да ѝ се харесва, когато тя забелязала, че с ума си той не е много в ред: разговорите за природните тайни, съчиненията на Екартсхаузен^[1] довели Опалски до побъркване на тази тема, нещо, което дотогава дори другарите му не подозирали. Това откритие се оказало гибелно за него. Подигравките на всички засилило разгарянето на въображението му в тази нещастна насока. Той се побъркал напълно, когато забелязал, че Мария Петровна се отнася благосклонно към един от другарите му по служба, Пьотър Иванович

Савин (дон Педро де ла Савина), за когото тя после се омъжила. Опалски се отдал напълно на магията. Офицерите и някои от живеещите в съседство с войсковата част дворяни намислили непростимата шега, описана в ръкописа: един слуга бил накаран да се яви в образа на дух. Опалски наистина повървял след сянката си до определеното място. За тази цел използвали много просто средство: носели след него фенер. Мария Петровна по онова време била доста лекомислена и не се отказала от случая да се посмее. Съгласила се да се престори на влюбена в него. Той ѝ подарил тайнствения си пръстен. Посредством него какви ли не шеги си правели с клетия вълшебник: ту го изпращали пеша на двадесетина версти с някакво поръчение, ту го карали да стои цял ден на студа. Не е нужно всичко да се разказва: читателят се досеща как въображението му е пресъздавало всички тези случаи и как тежките минути му се стрували години. Най-после Мария Петровна го съжалила и му заповядала да се уволни от военна служба, да си замине на село и да живее там колкото е възможно по-уединено.

— Вземете си пръстена — рече Дубровин, — чуждото и насред път се взема.

— О, приятелю, какво значение има той за мен? — отвърна Мария Петровна.

— Не се шегувайте с него — прекъсна я Александра Павловна, — на нас той ни донесе много щастие. Може и с вас да стане същото.

— Аз не вярвам във вълшебства, мила моя, но щом настоявате — дайте го на Дашенка. В нейната мъка само чудо може да ѝ помогне.

Дубровини знаеха за какво става дума: Дашенка беше влюбена в един млад човек, който също бе страстно влюбен в нея, но тя беше дъщеря на бедни дворяни и неговите роднини не искаха да чуят за тази сватба. И двамата се измъчваха, но бяха безсилни да направят нещо.

В този момент пристигна на кон пратеник от Опалски и каза на Дубровин, че господарят му иска да го види колкото може по-скоро.

— Как е Антон Исаич? — попита Дубровин.

— Слава богу, по-добре — отвърна слугата. — Снощи и дори тази сутрин му беше много зле, но сега е здрав и спокоен.

Дубрович остави гостите си и побърза да замине при Опалски. Намери го в леглото. Лицето му изразяваше страдание, но погледът му беше ясен. Той стисна сърдечно ръката на Дубровин.

Драги Дубровин — му рече, — моят край е близък. Това предвещава внезапното проясняване на мислите ми. Събудих се като че ли от някакъв ужасен сън! Вие навярно сте забелязали разстройството на въображението ми... Благодаря ви: не го използвахте за зло, както други — с приятелството си вие ме утешихте мен, клетия безумец!...

Той млъкна. Личеше, че дългото говорене го бе уморило.

— Моите прегрешения са големи — продължи той след дълго мълчание. — Да! Макар въображението ми да бе разстроено, аз знаех какво правя: знаех, че продадох вечното блаженство срещу временно... Но и въображаемите ми страдания бяха големи! Милосърдният и праведен бог ще ги сложи на везните си.

Влезе свещеникът, за когото бяха изпратили едновременно с изпращането на човек за Дубровин. Дубровин ги остави насаме с Опалски.

— Той почина — рече свещеникът, когато излезе от стаята, — но успя да изпълни християнския си дълг. Господи, приеми душата му в мир!

Опалски умря. След изтичането на законния срок прегледаха книгата му и намериха завещание. Тъй като нямаше наследници, той оставяше имението си на Дубровин, като ту го наричаше по име, ту го споменаваше като притежател на някакъв пръстен. С една дума, завещанието беше написано така, че Дубровин и притежателят на пръстена можеха да водят безкраен съдебен спор.

Дубровин и Дашенка, новата притежателка на пръстена, не се караха и си разделиха по равно неочакваното богатство. Дашенка се омъжи съгласно избора на сърцето си и се настани да живее като съседка на Дубровини. И двете семейства не забравят Опалски, всяка година му служат панихида и молят бога да бъде милостив към душата на техния благодетел.

[1] Карл Екартсхаузен (1752–1803) — немски писател, автор на белетристични и алхимични трудове. — Б.р. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.